

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Magdalena Sajur-Kordula</i>
Protokolant:	Sekretarz sądowy Edyta Pronobis - Prońska

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w W.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem **Przedsiębiorstwa (...) S.A. w W.**

o zawarcie umowy sprzedaży ciepła

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 stycznia 2013 r. Nr (...) (...) (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od Wspólnoty Mieszkaniowej w W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

SSO Magdalena Sajur-Kordula

Sygn. akt: XVII AmE 51/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 stycznia 2013 r. nr (...) (...) (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdził, że na przedsiębiorstwie (...) S.A. w W. (...) S.A.) nie ciąży publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy sprzedaży ciepła i świadczenia usług przesyłowych do obiektów Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w W..

Prezes oparł decyzję na następujących ustaleniach i rozważaniach.

W dniu 29 sierpnia 2012 r. do Urzędu Regulacji Energetyki wpłynął wniosek powoda Wspólnoty Mieszkaniowej ul. (...) w W. o zawarcie umowy sprzedaży energii cieplnej dla potrzeb nieruchomości położonej w W. przy ul. (...).

W 2001 r. z nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) stanowiącej jeden budynek wydzielono się dziewięć odrębnych wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez różnych zarządców, do których ciepło wytwarzane przez (...) S.A. dostarczane jest przez jeden wspólny węzeł cieplny znajdujący się w zasobach mieszkaniowych Wspólnoty Mieszkaniowej ul. (...). W 2009 r. Wspólnota ta wypowiedziała wszystkim Wspólnotom Mieszkaniowym przy ul. (...).

porozumienie dotyczące rozliczania kosztów ciepła i przesłała tym Wspólnotom umowę określającą zasady rozliczania kosztów ciepła dostarczanego za pośrednictwem węzła cieplnego znajdującego się w jej posiadaniu oraz zasady odpłatności za obsługę rozliczania tych kosztów. Umowy tej nie podpisała m. in. powodowa Wspólnota, która opłaty za ciepło uiszczala od tej pory bezpośrednio do dostawcy ciepła. Ciepło do powodowej Wspólnoty dostarczane jest bezumownie.

W ocenie Prezesa URE na (...) S.A. nie ciąży publicznoprawny obowiązek zawarcia z powodem umowy sprzedaży ciepła i świadczenia usług przesyłowych, skoro niezbędnym warunkiem powstania tego obowiązku jest przyłączenie obiektu powoda do odpowiedniej sieci, w tym przypadku do sieci ciepłowniczej (...) S.A. Tymczasem takie przyłączenie nie istnieje. Za takie nie może być uznana wewnętrzna instalacja odbiorcza służąca zaspokajaniu potrzeb ciepłych całego budynku położonego przy ul. (...). Do czasu wydzielenia wewnętrznych instalacji dla poszczególnych Wspólnot i przyłączeniu ich do sieci ciepłowniczej (...) S.A., trudno jest mówić o istnieniu po stronie (...) S.A. publicznoprawnego obowiązku zawarcia umowy. (k. 3 – 8)

W odwołaniu od powyższej decyzji powód zaskarżył ją w całości i wniósł o jej zmianę poprzez orzeczenie obowiązku zawarcia przez (...) S.A. w W. umowy sprzedaży energii cieplnej. Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie art. 104 ust. 2 k.p.a., jak również art. 5a ust. 3 w zw. z art. 3 pkt 13a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. W uzasadnieniu odwołania powód wskazał m. in., że decyzja nie rozstrzyga sprawy co do istoty. Zdaniem powoda odwołujący się jako odbiorca końcowy ma prawo do zawarcia umowy kompleksowej sprzedaży energii cieplnej do swojej nieruchomości z (...) S.A. Wydając decyzję w niniejszej sprawie organ administracji uchylił się od merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. (k. 9 – 12)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany powielił argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Ponadto podniósł, że wprawdzie powód spełnia przesłankę odbiorcy końcowego, ale podstawą wydania decyzji był brak przyłączenia do sieci ciepłowniczej (...) S.A. Brak takiego przyłączenia uniemożliwia orzeczenie o istnieniu publicznoprawnego obowiązku zawarcia umowy pomiędzy powódką a przedsiębiorstwem ciepłowniczym. (k. 39 – 41)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W 2001 r. z nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) stanowiącej jeden budynek wydzieliło się dziewięć odrębnych wspólnot mieszkaniowych, w tym powód Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) w W.. Do wszystkich tych Wspólnot energia ciepła dostarczana jest za pośrednictwem jednego wspólnego węzła cieplnego.

W dniu 2 lipca 2001 r. Przedsiębiorstwo (...) S.A. w W. zawarło ze Wspólnotą Mieszkaniową przy ul. (...) w W. umowę sprzedaży ciepła do budynku przy ul. (...), w której posiadaniu znajduje się ww. węzeł cieplny. Węzeł cieplny został przekazany w 2002 r. na własność przedsiębiorstwa energetycznego.

W dniu 22 stycznia 2002 r. pomiędzy Wspólnotą Mieszkaniową ul. (...) pozostałymi Wspólnotami Mieszkaniowymi przy ul. (...) (w tym powodową Wspólnotą) zostało zawarte porozumienie na podstawie którego rozliczano dostarczoną energię ciepłą oddzielnie dla każdej Wspólnot. Porozumienie to obowiązywało do dnia 28 września 2009 r. kiedy to - wobec zarysowania się konfliktów na tle rozliczeń kosztów dostawy ciepła - Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) w W. wypowiedziała wszystkim Wspólnotom Mieszkaniowym porozumienie ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2009 r. Wspólnota ta jednocześnie przedstawiła pozostałym Wspólnotom projekt umowy określającej zasady rozliczania kosztów ciepła dostarczanego do budynku za pośrednictwem znajdującego się w jej posiadaniu węzła cieplnego. Powodowa Wspólnota umowy tej nie podpisała. Powód zdecydował się na uiszczanie opłat za dostarczane ciepło bezpośrednio do jego dostawcy, po uzyskaniu zgody wydanej przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu.

Obecnie dostawa ciepła na rzecz powodowej Wspólnoty odbywa się poprzez węzeł cieplny znajdujący się w zasobach Wspólnoty Mieszkaniowej ul. (...), w sytuacji braku pisemnej umowy między powodem a (...) S.A. w W..

Powodowa Wspólnota Mieszkaniowa nie posiada w swoich zasobach oddzielnego węzła cieplnego ani innych instalacji umożliwiających przyłączenie pomieszczeń Wspólnoty bezpośrednio do sieci cieplnej przedsiębiorstwa (...) S.A. w W..

W dniu 31 sierpnia 2012 r. powodowa Wspólnota złożyła u Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki „wniosek o zawarcie umowy sprzedaży energii cieplnej” z Przedsiębiorstwem (...) S.A. w W.; w istocie był to wniosek o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego odmowy zawarcia przez przedsiębiorstwo energetyczne umowy sprzedaży ciepła dla potrzeb nieruchomości zlokalizowanej przy ul. (...) w W.. Decyzją z dnia 30 stycznia 2013 r. Prezes URE stwierdził, że na przedsiębiorstwie energetycznym nie ciąży publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy sprzedaży ciepła i świadczenia usług przesyłowych do obiektów powodowej Wspólnoty.

Za podstawę ustalenia stanu faktycznego Sąd przyjął wzajemnie niekwestionowane twierdzenia stron kierując się zasadą wyrażoną w art. 230 k.p.c. który stanowi, iż gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane.

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z przesłuchania strony albowiem wniosek ten dotyczył okoliczności praktyk monopolistycznych (...) S.A. w W. a więc okoliczności niemających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c. a contrario).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był całości bezsporny. Żadna ze stron nie kwestionowała okoliczności, iż energia cieplna dostarczana jest przez Przedsiębiorstwo (...) S.A. w W. (dalej: (...) S.A. w W.) do budynku przy ul. (...) w W. za pośrednictwem węzła ciepłego znajdującego się w zasobach Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w W..

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zarzutów powoda naruszenia przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.

Postępowanie przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ma swoisty charakter hybrydowy. Z jednej strony jest to postępowanie pierwszoinstancyjne, merytoryczne, oparte na zasadzie kontradyktoryjności stron. Z drugiej zaś strony, z uwagi na to, że wszczyła je odwołanie od decyzji administracyjnej - w tym wypadku decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki- nie można odmówić postępowaniu toczącemu się przed SOKiK pewnych cech charakterystycznych dla postępowania sądu drugoinstancyjnego. Z tych względów, Sąd winien uwzględnić zarzuty dotyczące naruszenia procedury administracyjnej o charakterze szczególnie rażącym, gdy wady postępowania administracyjnego nie mogą zostać konwalidowane w postępowaniu sądowym. Pogląd dopuszczający weryfikację prawidłowości procedowania przez Prezesa Urzędu na etapie postępowania administracyjnego poprzedzającego wydanie decyzji, dopuścił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 października 2013r. w sprawie o sygnaturze III SK 67/12. Sprawa powyższa dotyczyła procedowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ale pogląd ten co do zasady, można przenieść na grunt postępowania przed Prezesem URE, zwłaszcza, że założenie sformułowane przez Sąd Najwyższy jest następujące: „Przedmiotem merytorycznej oceny Sądu powszechnego powinny być bowiem dowody zgromadzone i ustalenia poczynione w prawidłowo przeprowadzonym postępowaniu antymonopolowym”.

Sąd podziela stanowisko zaprezentowane w w/w orzeczeniu, dlatego uważa, że w pierwszej kolejności należało zbadać zarzut powoda dotyczący wydania decyzji w sposób sprzeczny z art.104 § 2 k.p.a. Decyzja administracyjna to jednostronna czynność prawna, której koniecznym elementem jest oświadczenie woli organu administracji publicznej. W analizowanym przypadku - Prezes URE - złożył oświadczenie woli w sferze prawa administracyjnego, które przybrało formę pisemną. Jednym z koniecznych elementów decyzji jest rozstrzygnięcie co do istoty sprawy. Decyzja rozstrzygająca sprawę co do istoty jest aktem stosowania normy prawnej, polegającym na wiążącym ustaleniu określonej sytuacji prawnej. I właśnie do tego doszło w niniejszej sprawie: Prezes URE orzekł, że w ustalonym stanie faktycznym, przy zastosowaniu określonych przepisów prawa, na zainteresowanym nie ciąży publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie. Brak więc jest podstaw by przyjąć, iż nie rozpoznał istoty sprawy.

Z powyższych względów zarzuty naruszenia przepisów k.p.a. nie zasługują na uwzględnienie.

Przechodząc do oceny zarzutów prawa materialnego Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z przepisem art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne dostarczanie paliw gazowych lub energii odbywa się, po uprzednim przyłączeniu do sieci, o którym mowa w art. 7, na podstawie umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji albo umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji i umowy o świadczenie usług magazynowania paliw gazowych lub umowy o świadczenie usług skraplania gazu. W myśl natomiast art. 7 ust. 1 ustawy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie jej zawarcia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.

Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła jest obowiązane do zawarcia umowy kompleksowej z odbiorcą końcowym przyłączonym do sieci ciepłowniczej tego przedsiębiorstwa na wniosek tego odbiorcy. Powołany przepis statuuje główną przesłankę powstania publicznoprawnego obowiązku zawarcia umowy sprzedaży energii cieplnej. Przesłanką tą jest fakt przyłączenia danego odbiorcy końcowego do sieci ciepłowniczej.

Analizując powołane regulacje prawne Prezes URE uznał, że każdy podmiot ubiegający się o zawarcie umowy musi wcześniej na podstawie odrębnej umowy zostać przyłączony do odpowiedniej sieci, albowiem tylko wówczas istnieć będą techniczne możliwości dostarczania energii cieplnej do obiektu.

Kwestia kluczowa dla rozstrzygnięcia sporu powstałego na gruncie powołanego art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne sprowadzała się w niniejszej sprawie do pytania, czy spełnione zostały przesłanki skutkujące powstaniem po stronie przedsiębiorstwa energetycznego obowiązku zawarcia z powodową Wspólnotą Mieszkaniową umowy sprzedaży energii cieplnej.

Odpowiedź na to pytanie jest negatywna. Sąd podziela w tym zakresie stanowisko Prezesa URE wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Jak wyżej wskazano, postępowanie sądowe prowadzone z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki ma charakter pierwszoinstancyjnego postępowania rozpoznawczego, które toczy się na zasadach postępowania kontradyktoryjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 r. III SZP 2/05 wraz z uzasadnieniem). Zgodnie z omawianą zasadą, to na stronach procesu ciąży obowiązek dowodzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 k.c.), a co za tym idzie - to strony są w pełni odpowiedzialne za wynik tego postępowania. Ponadto, zgodnie z przepisem art. 232 k.p.c. strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Zatem gromadzenie materiału procesowego w toku postępowania sądowego należy do stron procesu. Jest to ciężar procesowy, realizowany przez stronę w jej własnym interesie. Jeżeli strona pozostanie bierna, to musi się liczyć w ujemnymi konsekwencjami, np. oddaleniem powództwa. Jest to zatem obowiązek strony, ale wobec samej siebie. (por. H. Dolecki, „Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego”, Lex 2011).

W związku z powyższym, zgodnie z ogólnymi regułami postępowania kontrydiktoryjnego (art. 6 k.c. i 232 k.p.c.) to na powódzie spoczywał w niniejszym postępowaniu sądowym ciężar wykazania przesłanki uzależniającej powstanie po stronie przedsiębiorstwa energetycznego obowiązku zawarcia umowy sprzedaży energii cieplnej, tj. przesłanki w postaci istnienia przyłączenia powodowej Wspólnoty Mieszkaniowej do sieci ciepłowniczej. Powód z tego obowiązku się nie wywiązał.

Dowody zgromadzone w postępowaniu świadczą, iż przyłączy powodowej Wspólnoty do sieci przedsiębiorstwa energetycznego nie istnieje, a energia ciepła do obiektów powoda dostarczana jest za pośrednictwem węzła ciepłego znajdującego się w zasobach innej wspólnoty mieszkaniowej i zapewniającego energię ciepłą dla całego budynku przy ul. (...). Bez przebudowy tego węzła i rozdzielenia własnościowej istniejącej instalacji wewnętrznej na poszczególne Wspólnoty nie ma obecnie technicznych możliwości przyłączenia odrębnie każdej Wspólnoty do sieci ciepłowniczej przedsiębiorstwa energetycznego.

W toku postępowania, zgodnie z regułami kontrydiktoryjności sporu, powód nie udowodnił okoliczności przeciwnych, a tym samym słuszna jest konkluzja pozwanego Prezesa URE, że na (...) S.A. w W. nie ciąży publicznoprawny obowiązek zawarcia z powodem umowy sprzedaży ciepła i świadczenia usług przesyłowych dla potrzeb Wspólnoty ul. (...).

Powód wypełnia przesłanki definicji odbiorcy końcowego, o którym mowa w art. 3 pkt 13a ustawy Prawo energetyczne, i jest to okoliczność niekwestionowana przez pozwanego. Fakt istnienia tej przesłanki nie wystarczy jednak do orzeczenia o zawarciu umowy między powodem a (...) S.A. w W., albowiem powód nie spełnia przesłanki przyłączenia do sieci ciepłowniczej przedsiębiorstwa energetycznego.

Z powyższych względów nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia 5a ust. 3 w zw. z art. 3 pkt 13a ustawy Prawo energetyczne.

Konkludując stwierdzić należy, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie a zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 479 indeks 53 § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r.) zasądzając od powoda, który przegrał proces w całości, na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Magdalena Sajur – Kordula